

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΜΕΓΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μετά την κατάληψη της Πόλης απ' τούς Φράγκους. Η άκμή της Κύπρου. Το τεράστιο εμπόριό της. Το νησί της ανεύρωδους ευτυχίας. Τα πλούτη των κατείκων. Τι γράφει ένας Γερμανός κληρικός που επισκέφθηκε την Κύπρο τον 14ον αιώνα. Ένα μυθώδες γαμήλιο δώρο. Χρυσός, πολύτιμο λίθοι, πολύτιμα και σπάνια προϊόντα. Οι 500 κληρικοί σκύλοι του κόμητος Γιάφρας. Κυνήγια, γαλάστρες, γλέντια, άπολαυσεις, κτλ.

ΗΝ εποχή που οι Φράγγοι άποφάσαν να κατέβουν στην Ανατολή και, με την πρόφασι της άπελευθερώσεως του Άγιου Τάφου από τους άπιστους, έγιναν κύριοι της Κωνσταντινουπόλεως και της Ελλάδος, ή Κύπρου, ένεκα της γεωγραφικής θέσεώς της, έπηρε μιά ζωή και μιά κίνησι έξαιρετική. Και ήταν φυσικό αυτό, γιατί βρισκόταν μεταξύ της Μ. Άσίας και της Αραβικής παρταλίας, έπάνω στο σταυροδρόμι δηλαδή όλων των συγκοινωνιών.

Άντι λοιπόν να ζημωθή από την έπιδρομή των Φράγγων ή Κύπρου, άπεναντίας άπόχτησε μεγάλη άκμή, τό εμπόριό της μεγάλωσε και ό πλούτος της ήταν πρωτοφανής. Οι έμποροι της Βενετίας, της Γενόβης, της Πίζας, της Μασσαλίας και της Βαρκελώνης — όλων δηλαδή των τότε μεγάλων έμπορικών πόλεων της Εύρώπης — ώφειλόσαν στην Κύπρο άποθήκες διαμετακομώσεως των διαφόρων προϊόντων των. Ταυτοχρόνως διοριστσαν εκεί και πρόξενοι των κυριωτέρων χωρών της Εύρώπης. Κι' έτσι ή Φαμαγούστα, ή Λεμεσός, ή Πάφος, ή Κερύνηα και ή Λευκωσία γέμισαν από ευρωπαϊκά μαγαζιά πρώτης τάξεως.

Όυτε ή Βενετία, ούτε ή Γενόβα μπορούσαν να ήσυχάζοντο από τα καταστήματα καλύτερα από τα Κυπριακά. Τίποτα δέν έλειπε από την Κύπρο, όλα εκεί ήσαν έλλεικιά και άφθονα. Τα βενεδικεία της Κύπρου και τα μαγαζιά της κατά την εποχή αυτή ήσαν φημισμένα και οι ξένοι που έπιήγαυαν εκεί πολυάριθμοι, από διάφορα μέρη του κόσμου, έμειναν ικανοποιημένοι καθ' όλα.

Ό Γερμανός Ιερομόνος Ροδόλφος ντε Σάξ, άφθροπος μεγάλης μορφώσεως και έξαιρετικής παρατηρητικότητας, ό οποίος πέρασε από την Κύπρο στα 1341, ηγαίνοντας στους Άγιους Τόπους, μίξ άφρησε μιά ενδιαφέρουσα περιγραφή και μαρτυρία της ευτυχίας, μέσα στην οποία έπιλε το νησί αυτό.

ΈΥάδχουν στην Κύπρο, γράφει ό Γερμανός κληρικός προς τόν έπίσκοπο του Πάδερβουρν, οι γενναίότεροι και πλουσιότεροι άρχοντες του χριστιανισμού. Εισόδημα τριών χιλιάδων φοριονίων κάθε χρόνο, δέν έκτιμάται εδώ πέρα περισσότερο από ένα έτησιο εισόδημα τριών χιλιάδων μάρκων στη Γερμανία. Άλλά οι Κύπριοι σπαταλούν όλα τα χρηματικά τους στο κνήγι, στις γκιόστρες (ιπποδρομίες) και σ' άλλες άπολαυσεις. Ό κόμης της Γιάφρας, τόν όποιο έγγνώρισα, τρέφει περισσότερα από πεντακόσια σκύλια του κνήγιου! Οι έμποροι της Κύπρου άποχτησαν κολοσιώδεις περιουσίες. Κι' αυτό δέν εινε διάλου καταληκτικό, γιατί το νησί τους εινε ή τελευταία χριστιανική χώρα προς την Ανατολή κι' έτσι όλα τα καράβια κι' όλα τα έμπορεύματα, απ' όποιοδήποτε μέρος κι' αν προέρχονται, εινε υποχρεωμένα να σταματούν στην Κύπρο.

Έπίσης οι προσκνηνητά όλων των χωρών που θέλουν να πάνε στους Άγιους Τόπους ή να γυρίσουν απ' τούτους, εινε αναγκασμένοι να σταματήσουν στο νησί αυτό. Εις τρέπον ώστε μπορεί κανείς να μείη σέ κάθε στιγμή της ημέρας, από ξένους που έρχονται άδιακόπως έδώ, τά νέα και τις διαδοσεις και της μάλλον μακρονης χώρας. Επίσης οι Κύπριοι έχουν ιδιαίτερα σχολεία για να μαθαίνουν όλες τις γνωστές γλώσσες.

κρεβάτι σας. Ν' άρπινετε τόν έαυτό σας έντελως έλευθερο και ήρεμο. Αν ό ύπνος άρχει νά έλθη, τότε άναλευθερο βαθεία και ρυθμικά πενήντα φορές σ' ένα λεπτό.

Αν θέλετε νά ίδητε ευχάριστα όνειρα, φάγετε ένα μήλο πριν πλαγιάσετε.

Οι τοίχοι του κοιτώνος σας άς εινε ανοιχτόχρομο, κίτρινοι ή γαλάζιοι. Τό κρεβάτι σας άς εινε ξύλινο. Άποφρέγνετε, όσο τό δυνατόν, τα μεταλλίνα άντικείμενα γύρω σας και μην έχετε στην κρεββατοκάμαρά σας άναμμένο κανένα φώς, ούτε κα κνήτη.

Όσο για την πόλι Φαμαγούστα, έξακολουθεί ό Γερμανός κληρικός Ροδόλφος ντε Σάξ, εινε μιά από τις πλουσιότερες πόλεις του κόσμου. Οι κατοικοί της ζούν ευτυχισμένοι μέσα στον πλούτο. Ένας άπο αυτούς, πατρεύοντας την κόρη του, της έδωσε για στολίδια της κεφαλής της μονάχα, κοσμήματα που άξιζαν περισσότερο απ' όσο άξιζουν όλα τα στολίδια της βασιλεύσεως της Γαλλίας.

Έπίσης ένας έμπορος της Φαμαγούστας πούλησε μιά μέρα στο Σουλτάνο της Αίγυπτου, για τό βασιλικό του σκήπτρο, μιά χρυσή σφαίρα, πάνω στην όποία ήσαν δεμένες τέσσερες πολύτιμες πέτρες, ένα μαργαριτάρι, ένα διαμάντι, ένα ζαφείρι και ένας άμειβντος. Τό κόσμημα αυτό εκόσμησε έξήγητα χιλιάδες φοριονία!...

Έπειτα από λίγον καιρό όμως, ό έμπορος θέλησε νά πάρη πίσω τη χρυσή σφαίρα, γιατί μετανώωσε που την πούλησε, κι' έπρόσφερε εκατό χιλιάδες φοριονία, αλλά ό Σουλτάνος άνήθηκε.

Ένας Κύπριος ίππότης τέλος, είχε τέσσερα μεγάλα μαργαριτάρια, τά όποια ή γυναίκα του έδωσε σέ μιά καρφίνα του στηθους. Κι' όμως τά μαργαριτάρια αυτά άξιζουν 3—4 χιλιάδες τουλάχιστον φοριονία!

Στά μαγαζιά της Φαμαγούστας ύπάρχει τόσο ξύλο άλόης (πολύτιμο και σπάνιο τόσο), ώστε πέντε μεγάλα κάρα δέν θά φταναν για τό να κουβαλήσουν.

Δέν λέω τίποτε για τά διάφορα μαχαρικά, τά όποια εινε κοινότερα στην πόλι αυτή και πωλούνται σέ τεράστιες ποσότητες. (Πρέπει να σημειωθή ότι κατά την εποχή εκείνη τά διάφορα μαχαρικά, κανέλλα, γαρύφαλα, μοσχονάρυδο κ.λ.τ., ήσαν σπανιότατα στην Εύρώπη κι' άκριβότατα, γιατί προήρχοντο από την Ανατολή και ήταν δύσκολη κι' έπικινδυνη ή μεταφορά των από τόσο μακριά).

Γιά τούς πολύτιμους λίθους, τά χρυσόκνητα ύφραματα και τά άλλα άντικείμενα πολυτελείας, δέν ξέρω τί να σάς πώ. Γιατί είμαι βέβαιος ότι δέν θά μ' έπίστειαν στην πατριά μου Σαξωνία, αν έγραφα κι' αυτά και τη μισή άλήθεια εστο.

Υπάρχει επίσης στη Φαμαγούστα μεγάλος άθρομβός από έτα ι α ρ ε σ, ή όποιος με τό εμπόριο του έρωτός των, κατορθώσαν ν' άποχτήσουν σημαντικές περιουσίες. Πολλές απ' αυτές έχουν περισσότερα από εκατό χιλιάδες φοριονία. Άλλά δέν τολμώ να σάς μιλήσω περισσότερο για τά πλούτη των άτυχών αυτών γυναικών.

Από την τελευταία αυτή παράγραφο βλέπουμε ότι ό Σάξωνος κληρικός ενδιαφερότανε όχι μόνο για τά άψυχα, αλλά και για τά έψυχα έμπορεύματα, τά όποια άφθονούσαν στην ευτυχομένη κατά την εποχή εκείνη Έλληνική νήσο.

Όπωςόηποτε, ή έπιστολή αυτή του Γερμανού κληρικού έχει μεγάλη σημασία, γιατί μάς δίνει μιά πλήρη έπιφανή εικόνα της Κύπρου, κατά τά μέσα του δεκάτου τετάρτου αιώνος, κατά την άκμή δηλαδή της ήγεμονίας των βασιλέων της οικογενείας των Λουζινάων.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΤΙ ΤΡΩΕΙ Η ΑΡΑΧΝΗ

Ποιός θά τό πιστευσε ότι ή άράχνη τρώει... έναν περιδρομο; Και όμως αυτό γίνεται. Κάποιος ξένος έπιστήμιων, ό όποιος καταγίνεται με τη μελέτη των έντόμων, φυλάκιε μιά άράχνη και άρχισε να την τρέφει με άφθονία, σημειώνοντας την ποσότητα της τροφής που της έδινε κάθε φορά.

Σύμφωνα λοιπόν με τις παρατηρήσεις του ύπομονητικού έπιστήμιωνος, ή άράχνη έτρωγε κάθε πρωί μερίδα φαγητού τέσσερες φορές βαρύτερο από τό σώμα της, κάθε μεσημέρι μερίδα έννιά φορές βαρύτερη από τό σώμα της και στο δείπνο φαί δεκατριές φορές βαρύτερο από τό σώμα της. Έπί πλέον κατορθώθηκε μιά ούγκια φαγητού πριν κοιμηθεί.

Κατά την ίδια αναλογία, ένας άνθρωπος μετριου άναστήματος θά κρεπε νά τρώη ένα βιβδι στο πρόγευμα, δυο στο γούμα, δυο μοσχάρια, όχτώ πρόββατα, τέσσερα γουρούνια στο δείπνο κι' εκατό όκάδες ψάρια πριν πέσει να κοιμηθή!

Ίππότης της Κύπρου.